

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven tedna in praznikov. — Inzerat do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. Rokopisi se ne vračajo.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Vprašanje nadaljnega obstoja političnih strank

Definitivna odločitev o tolmačenju zakonskih določb glede političnih strank še ni padla — Vse stranke morajo prositi za dovoljenje nadaljnjega delovanja — Demanti Koroščevega izstopa

— Beograd, 16. januarja. Tolmačenje člena 3. novega zakona o zaščiti države še vedno ni definitivno ustanovljeno. Ni še jasno, na katere stranke se nanašajo določbe glede razpusta in katere stranke in organizacije je smatrati za verske in plemenske. Dosele je bil zakon uveljavljen samo glede muslimanske organizacije, ki je že v likvidaciji. V koliko se bo tako izvajanje zakona raztegnilo tudi na druge stranke verske in plemenske, obeležja, se bo odločilo še le prihodnje dni. V nekaterih krogih se je pojavilo mišljenje, da bi kazalo razpuščiti vse obstoječe stranke in tako popolnoma presekati s preteklostjo, splošno pa prevladuje mnenje, da se smatra z zakonom o zaščiti države za razpuščene vse verske in plemenske stranke, vse druge stranke pa so dolžne, da prošle za dovoljenje glede nadaljnega obstoja in delovanja v okviru obstoječih zakonov. V tem smislu so nekatere strankarske organizacije v Beogradu že vložile prijave pri beograjski policiji, ki se le obrnila na notranje ministrstvo za poslušanje, kako je postopati v tem pogledu. Odločitev pa doslej še ni padla.

— Beograd, 16. jan. «Vreme» poroča, da so včeraj predstavniki bivšega glavnega odbora radikalne stranke predložili na podlagi zakona o državni zaščiti upravi mesta (policiji) v Beogradu prijavo, v kateri zahtevajo, naj se dovoli glavnemu odboru bivše radikalne stranke nadaljnji obstoj in udeleževanje v mehan sedanjih zakonov. Prijavi je bil priložen spis vseh članov glavnega odbora. Kot predsednik je naznanjen Aca Stanićević. Prijavi je priložen tudi novi statut radikalne stranke brez vsakršnih izprememb.

Na pristojnem mestu je bilo odposlancem glavnega odbora rečeno, da vprašanje nadaljnega obstoja političnih strank zaenkrat še ni rešeno. Politična društva pa naj prilavljajo svoj obstoj samo v krajih, kjer imajo svoj sedež. Zaradi tega ni potrebno, da vlagajo oblačne in sreske organizacije strank posebne prijave.

Enako prijavo so vložili tudi zastopniki demokratične stranke ter zahtevali, naj se dovoli nadaljnji obstoj njihovega bivšemu klubu na Terazljah pod imenom «Meščanski klub» ter zemljoradniki in socialisti.

— Beograd, 16. jan. Veliki župan mostarske oblasti dr. Hasan Begović je prišel v Beograd. Minister notranjih del general Živković je imel z dr. Begovićem dolga konferenca, ki se je nanašala predvsem na razmere v mostarski oblasti ter na razpust organizacij IMO. Veliki župan mostarske oblasti dr. Begović smatra, da s samim

razpustom teh organizacij še ni zadosteno zakonu o zaščiti države, ker bodo te organizacije kljub formalnemu razpustu še nadalje obstojale. Zaradi tega je dr. Hasan Begović stavljal ministru notranjih del predlog, naj bi se razpustili tudi vsi vakufi (muslimanske cerkvene imovinske občine). General Živković je naprosil velikega župana dr. Begovića, naj ostane še nekaj dni v Beogradu, da bo vprašanje razpusta političnih strank definitivno rešeno.

— Zagreb, 16. jan. «Obzorje» objavlja uvodnik, v katerem dokazuje, da smisel novega zakona o zaščiti države ne more biti ta, da bi bile razpuščene hrvatske stranke in vsa hrvatska društva, ki nosijo hrvatsko ime. Hrvati niso pleme, temveč državni narod in zato je nemogoče verovati, da bi mogla biti razpuščena hrvatska društva in hrvatske organizacije samo zato, ker nosijo hrvatsko ime.

— Zagreb, 16. jan. «Narodna politika» objavlja iz Beograda sledeči demanti o dr. Koroščevem izstopu iz SLS:

Neki beograjski in zagrebški listi so objavili vest, da je dr. Anton Korošec odločil predsedniško mesto v SLS in da je izstopil iz njenih vrst. Vaš poročevalec je pooblaščen izjaviti, da je ta vest neresnična. Njen namen je zanesti zmešnjavo v vrste SLS.

Priprave za najetje inozemskega posojila

Naraščajoče zanimanje inozemskega kapitala za našo državo. — Zastopnik londonske finančne skupine v Beogradu. — Zakaj londonsko posojilo ni uspelo.

— Beograd, 16. januarja. Prihod Roberta C. Portera, zastopnika londonske bančne skupine Rotschilda, je izzval v Beogradu vseh gospodarskih krogih veliko pažnjo. Glasom sporazuma med našimi merodajnimi faktorji in bančno skupino Rotschilda je bilo sklenjeno, da bo eden zastopnik trdke stalno v naši državi in da bo stopil, kadar bo potreba, v kontakt z našimi gospodarskimi čimtelji. Verjetno je, da bodo v kratkem začela nova pogajanja za sklenitev posojila v Rotschildovi skupini.

— Beograd, 16. januarja. V zvezi z napovedanimi reformami v državnem gospodarstvu so se zadnje dni znova pojavile verzije o najetju večjega inozemskega posojila. Kakor kažejo inozemske vesti, se je zanimanje za našo državo in naše gospodarstvo po spremembah 6. januarja v inozemstvu zelo dvignilo. Zadnje dni je došlo v državo več zastopnikov raznih inozemskih finančnih skupin, ki proučujejo naše gospodarske in finančne razmere ter v zvezi s tem tudi možnost in rentabilnost plasiranja inozemskega kapitala v naši državi. Bodiš potom državnega posojila, bodiš potom privatne udeležbe inozemskega kapitala pri jugoslovenskih industrijskih in trgovskih podjetjih. Kar se tiče državnega posojila, se v tujakih finančnih krogih slišuje, da bodo v kratkem obnovljena pogajanja z londonsko finančno skupino, s katero se je že bivši finančni minister dr. Marković pogajal za najetje posojila v znesku 50 milijonov funtov. Te verzije so zlasti oživale, ko se je te dni pojavil v Beogradu zastopnik londonske Rotschildove finančne skupine Robert Porters. Današnja «Politika» objavlja razgovor svojega so-trudnika z uglednim londonskim finančnikom, ki je izjavil o obnovi pogajanj za posojilo med drugim:

«Mi, ki smo daleč od vas, nismo tako dobro obveščeni o vaših razmerah, zlasti pa o finančnih in bankirji, ki presojamo vse mnogo previdneje in realno ocenjujejo vsa poročila, ki prihajajo preko javnosti. Znano pa vam bo, kako poročila smo dobivali. Atmosfera nezaupanja je glavni vzrok, da posojilo, za katero se je pogajala bivša vlada, ni bilo realizirano. Sedaj pa je odvisno vse samo od vas. Najprej si morate pridobiti zaupanje v inozemstvu, pa boste imeli povsod mnogo prijateljev, zlasti v Londonu in v Ameriki. Glede posojila samega pa zaenkrat ne morem reči še ničesar pozitivnega. Res je, da sem bil zadnje dni v stikih z vašimi vodilnimi finančnimi krogovi, od katerih sem prejel povoljenja za obvestila. Toda o tem moram najprej obvestiti London. Tudi tam mora biti najprej prvo zaupanje. Radi tega bom ostal še dalj časa v vaši državi, da točno proučim položaj. Ni mi treba še posebej naglašati svojih simpatij do vašega naroda in vaše države, mislim pa, da ni preveč, če h koncu še enkrat podčrtam: «Ustvarite atmosfero zaupanja, pa boste povsod imeli prijatelje».

Kakor se da posneti iz te izjave zastopnika angleške finančne skupine, pogajanja za posojilo zaenkrat še niso pričela, davi je na drugi strani jasno, da postaja to vprašanje zopet aktualno.

Ozadje albanske vladne krize

V vladi so nastala nasprotja radi vmešavanja Italije v albanske notranje zadeve. — Novo vladno sestavlja dosedanj ministriški predsednik.

— Tirana, 16. jan. Zanesljive strani se doznava, da je kriza albanske vlade izbruhnila zaradi ostrih nasprotij, ki so nastala med člani Coticjevega kabineta. Ta nasprotja so v prvi vrsti političnega značaja. Italijanska podjeltja se vmešujejo celo v notranje zadeve albanske države. Tako je došlo do tega, da je minister financ pri podeljevanju kreditov za javne gradnje posameznim ministrom postopal po diktatu članov italijanskega konzorcija SVEA, ki izvaja neka velika javna dela v Albaniji.

Ostali ministri so protestirali proti takim izdatkom in navajali, da bi izdatki znašali nad polovico vsega državnega proračuna. Poizkus dvora, da se ta nasprotja med ministri ublažijo in prepreči demisijske vlade, je ostal brez uspeha.

Na ta način kralju Zogu ni preostalo drugega, kakor da je sprejel demisijsko vlado in ponovno poveril bivšega predsednika vlade msgr. Coticja s sestavo nove vlade.

Pojasnila glede izplačila uradniških razlik

Uredništvo «Slovenskega Naroda» dobi vsa dnevnostna vprašanja in prizadeva se tudi ustmeno obračunati na nas v zadevi vporabe prve tranše monopskega posojila. Zanimajo sli zlasti, koliko se porabi od zneska, določenega za izplačilo uradniških razlik in zaostalih invalidnin, za Slovenijo in za katero dobo se bodo izplačevale razlike. Ustrezajoč željam naših naročnikov, ki so zainteresirani na tem, smo se obrnili neposredno na finančno direkcijo za Slovenijo in dobili naslednje pojasnilo:

Pri finančni direkciji za Slovenijo v Ljubljani je že odprt kredit v znesku 2.483.525 Din v svrhu izplačila zaostalih invalidnin in sicer za dobo pred 1. aprilom 1928 in sicer, na račun prve tranše monopskega posojila. Od kredita 100 milijonov, ki je določen za celo državo, odpade goreni znesek na Slovenijo.

V svrhu izplačila uradniških razlik je za celo državo določenih 75 milijonov Din. Koliko odpade od tega kredita na Slovenijo, še ni točno znano in ugotovljeno, ker se sedaj zbirajo podatki. Na podlagi zbranih podatkov mora finančna direkcija 20. tm. zahtevati v Beogradu za odprtje kredita.

In baš davi je prišla dva nebeška sinova, ki sta lazila od hiše do hiše in ljubazno poslušala svojo robo. Ling Schi Ich in Niochong Lion sta morala na policijo, ker nista imela dovoljenja za krošnjarenje. Policija ju je najbrž izžene.

Poleg Kitajcev sta včeraj obiskala Ljubljano tudi dva druga eksotična gosta in sicer bivši ruski odvetnik Vladimir Gafenko in njegova žena, ki potujeta peš okoli sveta. Potovanje sta pričela v Kišinevu in preko Rumunije sta prišla v našo državo. Sedaj potujeta na Portugalsko. V Ljubljani ostaneta sverovna popotnika, ki ju spremlja na potovanju tudi njun psiček «Mimosa» dva dni. Kakor drugi globetrotterji, se tudi ta dva vedoma preživljata s prodajo razglednic.

Samski delavec Matija C. je na policiji že znan gost. Mož je rojen kleptomani in zelo rad stika po tujih stanovanjih. Včeraj so ga zadržali v stanovanju Ane Kuflovec v Šiški, kjer so našli opazil, da jim je izgnala zlata ovratna verižica. C. je osumljen tudi tatvine praznih vreč. Policija je oba izročila sodišču.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 22.82—22.88 (22.85), Berlin 13.395—13.695 (13.545), Bruselj 0—7.918, Budimpešta 0—9.937, Curich 1094.25—1097.25 (1095.75), Dunaj 7.9804—8.0204 (8.0054), London 275.98—276.78 (276.38), New York 56.76—56.96 (56.86), Pariz 221.53—223.53 (222.53), Praga 168.2—169.— (168.6), Trst 297.14—299.14 (298.14).

Effekti: Vojna škoda 440 den., Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 125 denar, Prastredona 920 den., Kreditni zavod 175 denar, Vevče 120 den., Ruše 260—280, Stebna 56 den., Šešir 105 den.

Les: Tendence nespremenljive. Zaključeni so bili 4 vag dv. Povpraševanje je za 1 vag lepih orehovih hlodov od 25 cm prem. naprej, od 2 m dolžine naprej, fco. vagon meja.

ZAGREBSKA BORZA
Devize: Dunaj 800.54, Berlin 13.545, Milan 298.14, London 276.38, Praga 168.60, Pariz 222.55, New York 56.86, Curich 1095.6.

Effekti: Vojna škoda 445.

INOZEMSKA BORZE
Curich: Beograd 9.125, Berlin 123.58, Dunaj 73.05, Budimpešta 90.65, London 25.22, New York 519.95, Pariz 20.31, Milan 27.20, Praga 15.39.

Današnji beograjski dogodki

Sprejemi diplomatov pri predsedniku vlade. — Seja tarifnega odbora. — Državni svet odobril disciplinarno preiskavo proti suspendiranim šumskim uradnikom.

— Beograd, 16. januarja. Pri ministrskem predsedniku generalu Perli Živkoviću se je vršil danes dopoldne diplomatski sprejem. Tekom dopoldneva so ga posetili češkoslovaški poslanik Šeba, angleški poslanik Kennard, italijanski poslanik Galii in francoski poslanik Dard.

Razen tega so se vršile običajne konference ministrskega predsednika z resornimi ministri. Med drugim sta bila pri generalu Živkoviću na referatu minister Uzunović, finančni minister dr. Svriluga ter minister socialne politike dr. Drinković. Dr. Svriluga je nato odšel v avdienco na dvor. Opažen je bil tudi poset bivših poslancev pri ministrskem predsedniku. Med drugimi je bil tudi poslanec HSS Neudorfer.

V prometnem ministru se je dopoldne sestavil tarifni odbor, ki bo razpravljaj o važnih tarifnih in prometnih vprašanjih. Pri prometnem ministru se je zglasila tekot dopoldneva deputacija izvoznih čarjev, ki so prosili, naj bi se znižale tarif-

ne postavke za izvoz pšenice. V petek se bo vršila v Beogradu tudi konferenca vseh tajnikov trgovskih, industrijskih in obrtnih zbornic, na katero bodo povabljeni tudi zastopniki ministrstev gospodarskega značaja.

V vseh ministrstvih zasedajo komisije, ki razpravljajo o redukciji uradništva. Komisija ministrstva za šume in rudništva. K svoje delo že končala. V tem ministru samem bo reduciranih 50 uradnikov, ki nimajo potrebne kvalifikacije.

Državni svet je na svoji dopoldanski seji razpravljaj o predlogu ministra za šume in rude glede uvedbe disciplinarnih preiskav proti generalnemu direktorju za šume in rude, ki jih je minister v zvezi z znano šumsko afero suspendiral. Državni svet je odobril disciplinarno preiskavo ter odredil, da dobe vsi prizadeti uradniki do zaključka preiskave samo polovico svojih rednih prejemkov.

Imenovanja v carinski službi

Beograd, 16. januarja. Po glavni carinarnici v Ljubljani so postavljali za višje carinske revizorje (II/1). Ivan Breščak, Fran Mikuz, Anton Cigoj in Ivan Gamulin, za pomočnika kemičarja (I/8) Andrej Paškan, za knjigovodje pri centralni carinski blagajni: Franjo Eržen (II/2), Franjo Pajter in Emil Aljančič (oba v I/3), za carinskega pripravnika (II/5) Rihard Klodič, za višje carinske revizorje: Emil Tomšič, kolaj Radočaj in Fran Valnetič.

Pri glavni carinarnici v Mariboru: Za višje carinske revizorje: Lm. Tomšič, Alojzij Pip in Ljubomir Dabnovič ter za višjega carinskega blagajnika Andrej P. ternel. V kratkem slede še druge personalne izpremembe pri carinarnicah v Sloveniji, ki so podrele finančni direkciji v Ljubljani.

Lani vplačani davki

Beograd, 16. januarja. Ministrstvo financ je objavilo statistiko o plačanih neposrednih davkih in dokladah za prvih 11 mesecev preteklega leta. Iz te statistike je razvidno, da je med drugim tudi Slovenija pod težo gospodarske krize daleč zaostala za vsotami, ki so predvidene v proračunu. Slovenija bi morala plačati 55.659.029 Din, v resnici pa je bilo plačanih samo 57.643.933, tako da znaša primanjkljaj samo v Sloveniji 28.015.096 Din. Enako sliko kaže statistika tudi za Srbijo, Črno goro ter Bosno in Hercegovino. Hrvatska in Slavonija ter Dalmacija so vplačale prično toliko, kolikor je bilo predvideno v proračunu. Edino Vojvodina je zaradi rigoroznega izterjevanja davčnih zaostankov prejšnjih let plačala precej več kakor predvideva proračun.

Preiskava v Tukovi aferi

Bratistava, 16. januarja. V Tukovi aferi je bil danes zaslišan Belanski, glavna priča v tej zadevi. Vloga Belanskega pa je precej dvomljiva. Pričakuje se, da bo Belanski, ki je obtežila priča, postal v teku preiskave soobtoženec Tuke. Drugi soobtoženec je podpolkovnik Ivan Kovač, ki je osumljen, da je slovaške narodne obratne voljske organiziral. Kovač je odpoval v Baden pri Dunaju, ker se boji, da bi bil po svojem povratku aretiran.

Hripa v Berlinu

Berlin, 16. januarja. Epidemija gripe je danes dosegla svoj višek. Danes je bilo prijavljenih 1200 novih slučajev. Zdravniški uporablja nov serum proti tej bolezni, ki ga je izdelal ameriški zdravnik ter v Ameriki dosegel izborne uspehe.

Nastopna avdiencia turškega poslanika

Beograd, 16. januarja. Goldne ob pol 12 je bil sprejet v nastopni avdienci novi turški poslanik na našem dvoru Hašdar beg. V avdienco, v kateri je izročil svoja akreditivna pisma, ga je sprejimal šef protokola zunanjega ministrstva Boža Hristić.

Potres v Rimu

Rim, 16. januarja. V včerajšnji noči se je začutil nov potresni sunek. Med prebivalstvom je nastala panika, ker je bil potresni sunek enako močan kakor prejšnji istega dne. Ta potres so čutili tudi v Abruzzih.

Resnica o obligacijskem posojilu ljubljanske mestne občine

Nadaljevanje poročila paritetne komisije o prodaji 6% posojila ljubljanske občine za zgradbo stanovanjskih hiš.

VIII.

Iz zapisnika seje finančnega odseka od 30. oktobra je razvidno, da je mestna občina svoj čas lombardirala za 5.000.000 obligacij 6% obligacijskega posojila iz l. 1927 za zgradbo stanovanjskih hiš pri Mestni hranilnici ljubljanske. Poročilo v odseku se glasi:

»Gosp. primarji dr. Gregorič poroča, da je Mestna hranilnica ljubljanska svoj čas lombardirala za 5 milijonov obligacij mestne občine, ki so danes brez vsake vrednosti. Ker je Mestna hranilnica sprejela sedaj od g. župana dopis, da se prenese to lombardno posojilo na račun 15 milijonov obveznic, katerega je najela mestna občina v kritje obvez za obligacijsko posojilo, prosim za odobritev tega županovega dopisa. Iz spisov, ki se nanašajo na to zadevo, navajamo, da je Mestna hranilnica ljubljanska dovolila mestni občini z dopisom od 24. 5. 1928 5.000.000 Din kontokorentnega posojila po 6% proti založbi obveznic 6% obligacijskega posojila v nominalnem znesku Din 5.000.000. Z dopisom od 2. junija Mestna hranilnica se natančneje precizira pogoje posojila in način, kako naj se konto vodi.

Z dopisom od 10. 10. 1928 sporoča mestna občina Mestni hranilnici, naj založene obveznice, ki so vsled rešenja ministrstva postale brezpredmetne, vrne, lombardno posojilo Din 5.000.000 pa prenese na konto posojila, ki ga je mestni občini dovolilo ministrstvo z rešenjem, od 10. 5. 1928 v amortizacijo v 30 semestrih proti plačevanju anuitet 15. 3. in 15. 9. vsakega leta.

Z dopisom od 12. oktobra sporoča Mestna hranilnica občini, da ne more pristati na predlog občine in prenesti lombardno posojilo v amortizacijo z odplačilno dobo 30 let. Zato sporoča, da si poravnava 5 milijonov lombardno posojilo iz drugih posojil, ki so bila občini dovoljena, a še ne izplačana. Z dopisom od 12. 10. ugovarja mestna občina proti temu načinu kritja lombardnega posojila, na kar replicira Mestna hranilnica še z dopisom od 16. oktobra.

Komisija potemtakem ugotavlja sledeči dejanski stan glede prodaje obligacij:

a) Iz 6% obligacijskega posojila za zgradbo stanovanjskih hiš je bilo prodanih obligacij za Din 12.000.000.

b) Obligacije istega posojila za ostalih Din 18.000.000, za kolikor je bilo posojilo iz l. 1927 z rešenjem ministrstva za finance br. 93.423 od 17. 7. 1927 stornirano, se nahajajo po izjavi g. ravnatelja Volca v mestni blagajni z izjemo obligacij za Din 5.000.000, ki so še ostale pri Mestni hranilnici ljubljanske kot svoječasni lombard.

c) Interimni listi, s katerimi je izbrano gradbeno in investicijsko posojilo iz l. 1928, odobreno z rešenjem ministrstva za finance D. R. br. 97.837 od 17. 7. 1928, so bili prodani po g. generalnem ravnatelju Mollneru v dobi od 14. sept. do 10. novembra.

d) Obligacije za gradbeno in investicijsko posojilo iz l. 1928 se nahajajo po izjavi g. ravnatelja Volca v tisku na Dunaju. Med priloženimi spisi se nahaja krtačni odtis obligacije za natit teh obligacij.

IX. Splošna maloželniška družba je tudi obravnavala nakup in prodajo 6% gradbenega investicijskega posojila iz l. 1928. Sejni zapisniki podajajo sledečo sliko o tem obravnavanju.

Upravni svet družbe se je prvkrat bavil s tem posojilom v seji 16. 6. 1928. (Primerjaj poročilo zgoraj pod III.)

20. julija je izvršilni odbor sklepal v seji, kam naj se oddajajo dela za razširjenost cestne železnice. Sklepe je formuliral v obliki predloga na upravni odbor Splošne maloželniške družbe. Vezal je pa ta svoj predlog na pogoje, da se finančna transakcija, katerega je za financiranje nove uprave cestne železnice sedaj v teku, izpelje, kakor se pričakuje. t. j. da se v Beogradu od mestne občine predlagani predlog glede stanovanjskih obligacij odobri in da se tudi ostali manjkajoči krediti prekrpi. V sejnem zapisniku ni podatkov o tem, kako visok bo ostali manjkajoči kredit.

Isti dan, t. j. 20. julija 1928 se je vršila tudi seja upravnega sveta Splošne maloželniške družbe, kjer predsednik g. dr. Puc poroča o posojilu: »Sporočila najprvo o pogajanju v inozemstvu, ki so dozorle tako delež, da je treba samo še dovoljenja ministrstva. Omenja, da je stopil v stik z referentom g. načelnikom Tosičem, ki se je z vsemi vlogami sam podal v Beograd.

Dne 1. avgusta 1928 je izvršilni odbor na svoji seji sklenil prevzeti na svoj račun stroške za potrdilo obligacijskega posojila.

V seji izvršilnega komiteja družbe 7. 9. 1928 se je posojilo ponovno obravnavalo. G. predsednik je v tej seji zastopal isto stališče kot v seji upravnega sveta dne 4. septembra. Izrekla se je v tej seji (7. sept.) samo še želja, naj g. prof. dr. Vidmar to stvar uredi na Dunaju z g. dr. Mollnerom.

13. septembra sta se vršili seji izvršilnega komiteja in upravnega sveta Splošne maloželniške družbe. Izvršilni komitej je obravnaval diference glede septembarskega kupona in je dosegel sporazum.

V seji upravnega sveta 13. 9. pa poroča g. predsednik dr. Puc o doseganem sporazumu s Siemens-Schuckert glede septembarskega kupona, kakor tudi glede tega, da se bo izkupiček mestni občini ljubljanske stavil na razpolago takoj po sprejemu denarja pri banki, ki jo bo imenovala mestna občina.

V seji upravnega sveta 4. 9. 1928 sporoča upravni svetnik dr. Vidmar, da je zelo važno, da se vprašanje obligacijskega posojila reši. Mestna občina da je ponudbo sprejela in g. direktor dr. Proksch mora do 15. septembra imeti vso stvar v redu.

G. predsednik dr. Puc pa pripomni, da to vprašanje ni popolnoma jasno. G. ravnatelj Mollner da je napisal občni pismo, ki vsebuje (po mnenju g. predsednika dr. Puc) protiponudbo mestu potrdila ponudbe mestne občine. Radi tega smatra predsednik dr. Puc za svojo dolžnost, da predloži zadevo finančnemu odseku in je naravno, da intermitnih listov ne more prej dati iz rok, dokler ni pogodba perfektna. Obzaleja, da je g. direktor dr. Proksch prejel odtis iz Ljubljane, nego se je vse zaključilo.

V seji upravnega sveta 27. novembra 1928 sporoča g. predsednik dr. Puc o razburjenju, ki je zavladalo zaradi tega, ker se ni dognano, koliko pravzaprav stane denar občine in koliko cestno železnico. O tem vprašanju se je razvila dolga debata, tekoma katere so padli tudi drugi očitki proti Siemens-Schuckert in to glede obrestovanja, načina in kraja prodaje. Iz sejnega zapisnika ni razvidno, da bi bila ta debata dovela do konkretnih sklepov, oziroma predlogov.

Debata o teh očitkih se je nadaljevala tudi na seji izvršilnega komiteja 3. decembra 1928 pa tudi na dan 16. decembra nobenih konkretnih predlogov ali sklepov.

rahe 270 odstotkov, za 16 do 50 kub. metrov 12 odstotkov in za 51 do 100 kub. metrov 35 odstotkov.

Poraba plina zvišana od predvojnne za 50%

— Kdaj je bila plinarna ustanovljena? — L. 1861. Od takrat so ji ravnateljevali inž.: Beischlag, Burckhardt in Seneković. Od l. 1922. je ravnateljstvo v mojih rokah.

— Koliko ja znašala predvojna poraba plina?

— Največja je bila l. 1907. Takrat je znašala okoli 980.000 kub. metrov. V primeri s to porabo se je zvišala po vojni za 50 odstotkov, kar je vsakakor zelo razveseljivo. V začetku so pridelovali plin z lesom, a med vojno s trboveljskim premogom, ki pa ne daje koksa. L. 1917 so morali radi tega ustaviti obrat za nekaj mesecev.

— Koliko je znašala poraba plina leta 1927?

— 1.349.335 kubičnih metrov.

Stokrat manjši plinohram od največjega na svetu

— Kakšen premog uporabljate za izdelovanje plina?

— Angleški znanec Holmes in New Lewerson. Zadnja leta ga dobivamo preko Sušaka. Naročimo ga štirikrat na leto po 40 do 60 vagonov.

Moji želji, da bi si ogledal tovarniške prostore plinarne, je g. Bartl z veseljem ustreget. Ko sem stopil na dvorišče, mi je pokazal 4 plinohrame, v katerih ima plinarna stalno v rezervi okoli 4.800 kub. metrov plina. V največji plinohram gre 3000 kub. metrov plina, v ostale po 1800.

— Ljubljana ima torej stokrat manjši plinohram od berlinskega?

— Tako je! Upam, da bomo nekoč došli več v. Plinarna se prav lepo razvija. Lihov pričakujemo n. pr. priključitev industrije. V kratkem se nam obetata kot veliki naročniki tovarni »Saturnus« v Mostah in »Jugo-Steier« v Šiški, ki so jo pred meseci osnovali. Plinski vod se bo podaljšal v Moste in v Šiško. Z deli bomo pričeli takoj, ko bo nastopilo toplejše vreme. Konsum po povečan za 700 m³ dnevno. V bližnji bodočnosti se bodo morale nadomestiti sedanje peči z modernimi po vzorcu velikih mest.

— Zdi se mi, da bo treba plinarno prenesti na mestno periferijo, recimo na Vič. Saj bo precejšnja za tako velik obrat!

— To že, vendar na kaj takega za se! daj mi misliti sprito ogromnih stroškov!

Tri peči, ki požro 236 vagonov premoga

Stopila sva v kurilnico. Pri ogromni peči je stal kurjač in se ukvarjal z mehanizmom. Plinarna zaposluje pozimi 45 delavcev, a poleti 60. Vsi so razmeroma dobro plačani. Na uro dobe po 8.30 Din, za nadurno delo 50 %, a za nedeljsko 100 %.

— Kakor vidite, imamo vodopinski generator, ki producira 350 m³ plina na uro, in 3 peči za 24 retortami. Vsaka peč da v 24 urah 1000 do 1200 kub. metrov plina. Premog sipljemo v retorte takoj tu iz skladišča, v katerega gre do 60 vagonov premoga. Lani smo ga porabili natančno 2 milijona 356.900 kg, kar je približno 235 vagonov. Od tega premoga dobimo 8 vagonov katrana in 106 vagonov koksa. Če se bo plinarna povečala, bomo producirali tudi umetno gorivo! — okoli 5 vagonov.

Stopila sva še v aparature prostore, kjer sem občudoval najrazličnejše stroje. Ogledal sem si »pajpase«, kakor mi pravijo kurjači, in zvedel, da imajo vsi stroji svoja domača imena. Poleg velikega plinohrama imajo n. pr. »medveda«. Natančneje sem si ogledal dve ogromni uri, ki kažeta, koliko plina se prideluje.

Retorte, kjer znaša temperatura 1400° C

Manjkalo je še nekaj minut do poldne, ko se je obrnil g. Bartl h kurjaču:

— Ali Švigelj, odprite!

Kurjač je pograbil plamenico, stopil je k retorti in se je dotaknil z njo. V trenutku je bila v ognju, nakar je retorto odprl. Če ne bi napravil poprejšnjega poskusa s plamenico, bi nastala eksplozija. Temperatura v retortah znaša do 1400 stopinj C. Ko sem pogledal v retorto, je napravila name vtis — pekla. Kurjačev tovarši je pripeljal cizo, pleteno z železom, na katero sta hitro zmetala z železnimi lopatami krvavordečo vsebino iz retorte — koks. Ko sta jo naložila, sta jo odpeljala in nato naglo napolnila retorto s premogom. Iz rdečih žarečih retortinega žrela se je pri tem valil gost, črn dim — smrtonosen plin. Kar odleglo mi je, ko sem stopil na prosto. Moj vtis je bil, da v peklu, s katerim nas tako radi strašijo, ne more biti huje. — x.

Zagoneten požar samotne rudarske kočice

Smartno, 15. januarja.

V noči od sobote na nedeljo je zgorela do tal rudarska kočica v Reki pri Litiji. Kako je požar nastal, se še ni dalo ugotoviti. Precej zagonetno zadevo preiskujejo zdaj litijski orožniki.

V gozdu Reki ima že nekaj časa pravico prostostelstva za svinčeno rudo g. Grošelj iz Litije, ki je stopil v stike z neko nemško družbo, ki financira njegovo podjetje. Ker je rudnik v Reki precej oddaljen od drugih selišč, so si postavili delavci sami lično barako, ki jim je služila za prenočevanje in za shranjevanje raznega orodja.

Primerilo pa se je že večkrat, da so bili delavci medtem, ko so se nahajali na delu v rovu, okradeni. Vkljub vsem poizvedbam pa tatu niso mogli izslediti.

V soboto zvečer so se premenjali delavci kot običajno. Oni, ki so prišli iz rova, so odšli čez nedeljo domov, ostali pa

so odšli še na delo. Barako, v kateri je bil tudi rezervni motor so pa zaklenili. Ko pa je tudi zadnja skupina delavcev opravila svoj posel, so zapustili rova, da se preoblečejo in odidejo čez nedeljo domov.

Ko pa so se vzpeli iz rova se je nudi zmučenim rudarjem žalosten prizor. Njihova kočica je medtem zgorela. Rudarji so prišli le še na zadnje ogorke...

Požar je uničil delavcem vso obleko, podjetje pa ima uničeno orodje in več delov rezervnega motorja. O nesreči, ki se je primerila v reškem revirju, so obvestili delavci tudi g. Grošlja, ki je zagoneten primer javil orožnikom.

Prizadej domnevajo, da se je kdo med odstopajočimi delavci spazil v barako in odnesel vse, kar mu je bilo dobrodošlo. Po izropanju pa je neprimerno leseno zgradbo zažgal, da bi odvrnil od sebe sum tatvine.

Niti delavci, niti podjetje niso bili zavarovani, in je torej izguba za vse neprijetna.

Prosveta

Krojaček - junaček

Pravilnica izra, ki jo je nanovo oslovil Otom Zupančič. Za deco, s ples, z godbo; režiser Ciril Debevec, ki je prav pri tej priliki v gledališkem listu našel dober članek o pravilnih predstavah. Tam pravi da je videl toliko slabo pripravljenih, neresno izravnih in zanikarno ozemljenih pravilnih izraz, da se jim je poslel po večini izobiti. Vse gledališke uprave menda te vrste icer podcenjuje in izravnih jih bažateljizira. dast po krivici. Literarna pravilna dramatika pa ni manj vredna, teatriški je zanimiva za režiserja in glumce, pri deci je silno priljubljena in torej tudi emotno ugodna gledališču. Otroci so najbolj hvaležna publika, in glavno: te ize otroka z lepimi sredstvi vedre, saj manika današnjim otrokom čistega, pravega veselja ter jih gledališče s takimi predstavami privlači k umetnosti. Tehtnih razlogov je torej dovolj, da se goji dobra pravilna dramatika in da se tudi te ize pripravlja z vso skrbnostjo ter z vso umetnostjo. Tako piše Debevec.

Debevecva načela so čisto pravilna. Zal, da jih včasih naši izravnici niso imeli in jih nekateri še zmerom nimajo, kakor vemo. Zato je bila zasedba ulog izpremenjena: tudi originalni plesi so mudi pod klopi, originalne godbe sloh ni bilo slišati na eno smo videli en sam kosček rinca, a rala menda po operetni godbi in slišali sicer stare marše, odmevek iz »Carmen« ter kar dvakrat slabo zasedene Parmove »Mlade volake«. Rež. Debevec torej tudi ni mogel svoje lepe teorije udelestiti v praksi. Zakaj ne, ne vem. Faktum je, da se pravilna predstava bažateljizira še zmerom, in to je, kar najprej obžalujem.

Druge: ali je Drinkeriev »Krojaček-junaček« dobra, literarna otroška izra? Ideja je zelo stara, a našle je bila izvedena v drami (tudi operi) »Turandot«. Kraljična postavlja svojim snubcem tri iunška dela (ali trije vorašani). Kdor jih izvrši (odgovori), postane njen mož. A karkšna dela zahteva Drinkerieva kraljična Narcisa? Prvič: ubije naj kaptana Goljata! Drugič: ubije naj tovala Alita in Murfita! Tretič: ubije naj orla in ukrade njegovo gnezdo s strehe palače! Ali so ta dela »lepa sredstva«, ki »vedre« otroško dušo? — In detanje: 1. slika. Krojaček Inko obleče tno obleko, ker hoče kralja nalagati, da je kraljevič Devete dožetja ter zasmeje Narciso. Klepetulja Rototula in baron Kozorog podčrta drug drugega na tla ter se ometavata s krompirji in cunjami. »Lepa sredstva?« — 2. slika. Kralj Slobodan je tepčast absolutist, ki se vede kakor šema in ukaže dvorskemu norcu Spicabrinu izdreti boleč zob. Spicabrin kriči, beži, se brani, a sluze, zdravnik in kralj ga zgrabijo, vržejo na tla in na stol. In kraljevič sčami izdere orlaški zob. Ali pripravlja takale operacija otrokom čistega, pravega veselja? Okoli mene so otroci trepetali in lokali a po pravici povem tudi meni se ne zdi izdiranje zob med tulenjem pacienta prav nič komično. No, morda pa se vendarle takole deco »nazorno« pripravlja k umetnosti in sistematično vzraja. Ne bom citiral Cicerona (ki mu danes po tolikih stoletjih naenkrat pravilo baše edino pravilo »Kikero«!) »O temora! O mores!« — ker sem hvala Bogu še zelo mlad in se dam torej zmerom rad poučiti. Mogoče bi torej vendarle kazalo, da bi na odru otrokom pokazali še, kako se odrezujejo noge in parabo trebiti. To bo za deco vedro, čisto, pravo veselje in izvrstna vzgoja za umetnost.

Potem pride Inko in se zlaže, da je princ ter ima dvovali z orlakom Ootakom čisto po vzgledu Bradava in Kroana. Inko žekla Goljata z mečem tako dolgo, da orlak umre. Njegovo truplo pa pokrije z »mentro« ter zmagovito stoji na nji. Nežen, vzgleden junak!

V 3. sliki smo v gozdu. Tolovaja naiprei oropata starohopetnega barona Kozoroga in ga prav »nazorno« skoraj slečeta. grozeča z velikimi noži. Še dve dvornici in dva dvornika. Končno pride Inko, ometava speča tolovaja s kamenčci, da pobesni in drug drugega zakolje. Inko pa zmagoslavno skače po njih truplih kar vse je za deco brez vsakega dvoma silno vzgledno, vedro, vzožno itd.

V zadnji 4. sliki prinese lažni princ Inko še orlovo gnezdo prei pa je z izgo zabodel in umoril lenega orla. Izvršil je njegova tri »tumašva«, in Narcisa je njegova. Tudi prideta oče in mati ter ga izdasta, da je ves čas lažal, ker te čisto navaden krojač. Inko na pove kralju in kraljični »novo« resnico, da obleka, modra kri in plemiški naslov ne delajo človeka, nego junaško srce. Kralji pravijo: »Res je tako: Inko, ti si prestolonaslednik in tukajle imaš Narciso!« In dobre literarne izre je konec.

Zlče temu, da se je izravnico preveč realistično in nepravilno, je bila predstava dovolj dobra in ni bilo večjih zadržev. Krojača Trsko je izravn g. Jerman prav verjetno in živahno: izvrstna »kartenslogarica« je bila zdč. Rakarijeva, zelo zabavna Rototulja ga. Juvanovca, ves čas res komičen baron g. Sancin. Kralja je dalal z običajno grandezjo g. Cesar. Zivahen, a malo humoren je Spicabrin, v istini strašen orlak je bil g. Potokar, imeniten tolovaj skrbne maske g. Bračina in g. Plut. glavni uloci sta imela g. Jan (Inko) in ga. Šarčeva

(Narcisa), a odlikovati se nista mogla, ker ni nobene prilike. Oprema je bila ustrezna, a nikakor ne pravična.

Vse detanje bi bilo primerneše za lutkarsko gledališče, kjer bi iz krotkega in grotesknimi figurami menda bolj zabavalo. Z resno, realistično izro na gledališkem odru se preveč uveljavljajo sirove brutalnosti, a humor in komika sta rečna.

Fr. G.

Opozorjamo na nocojšnjo vzpizoritev Krenkove opere »Jonny svira« v ljubljanski operi. Predstava se vrši za abonente reda B. Zasedba je sledeča: glavno in naslovno vlogo igra g. Primožič, pevko Anito gna Majdičeva, sobarico Yvonne ga. Pošćeva v vlogi skladatelja Maxa gostuje na našem odru tenorist zagrebške opere g. Vičar, v ostalih vlogah nastopijo g. Gerba, Rumpelj, Simonič, Rus, Mohorik, Jarc in Berlot. Sodeluje tudi baletni zbor. Aboneti reda C imajo dramsko predstavo v četrtki 17. t. m. Vzpizori se Shakespeareva komedija »Ukročena timoglavka« v režiji prof. g. Osipa Sesta.

V petek 18. t. m. je v Ljubljanski operi zvečer repriza opere »Pri treh madenkah« za abonente reda D.

Ljubljanska opera pripravlja naslednji dve operni vstopi: italijansko operno delo »Liubezen treh kraljev« katero je napisal komponist Monte Mezzi in Mozartovo klasično opero »Bez iz Seraila«. S to opero bo imelo naše gledališče cel ciklus petih Mozartovih klasičnih del, ki jih je tekoma zadnjih sezon vzpizori in izvajal pri nas razvneti g. Poljs in sicer Don Juan, Figarova svatba, Così fan tutte, Čarobna piščal in sedaj Bez iz Seraila. Pozneje pride na oder novo češko operno delo »Svanda Dudak«, ki je pravkar bilo sprejeto in izvajamo z največjim uspehom prvkrat na raznih odri.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sreda, 16. januarja 1929; katoličani: Marcell; pravoslavni: 3. januarja; Malah.

Današnje preditve.

Drama: zaprti.
Opera: »Jonny svira«.
Kino Matca: »Legionar 13-913«.
Kino Ideal: »Amor na smuči«.
Predavanja: Ob 20. v zavodu za zdravstveno zaščito dece: Predava dr. Zalokar »Od deklace do žene«.

Dežurne lekarne.

Danes: Trankoczy, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva cesta.

Pomlad v cvetju

Na pustno soboto 9. februarja se vrši v vseh prostorih Tabora velika predpustna maskerada pod naslovom »Pomlad v cvetju« in bo zotovo najlepša prireditve letošnjega predpusta. Vsi prostori bodo v stilu naslova preurejeni in dekorirani s pomladnim cvetjem, kar bo blagodejno vplivalo na cenl občinstvo, posebno še, ko bo umetna razsvetljava spopolnila vso krasoto scenerije. Osnutek in dekoracijska dela se izvrše po predlogih br. prof. Siča, ki je tudi prevzel to prireditve, ker bo sigurno v polni meri zadovoljila nastrožlega kritika, posebno še ko bo vladala družabna harmonija.

45-n

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Erdely pred sodiščem

V ponedeljek se je nadaljevala senzacionalna obravnava proti Erdelyju. Predsednik sodnega dvora je izjavil, da se vsi predlogi državnega pravdnika in zagovornikov glede čitanja protokolov in zdravniških izjav sprejemajo. Želeli so čitati neštete protokole, med njimi tudi protokol, v katerem Erdely popisuje orožnikom usodni padec svoje žene. Obtoženec pravi, da je njegovi ženi na ozki stezi spodrsnilo in da je vpricho njega zdrsnila v prepad. To se je zgodilo tako hitro, da je ni mogel prijeti za krilo in zadržati. Ko so jo odnesli domov, il je tekla kri iz nosu, bila je vsa opraskana in pobita in tarnala je, da čuti po vsem telesu silne bolečine.

Zelo obtežljiva za obtoženca je izpoved sobarice Hilde Thimmove iz Millstadta, ki je pred preiskovalnim sodnikom izjavila, da je morala kritati na Erdelyja, naj ne pokriva svoji ženi glave z rjuho, ker je že itak težko dihala. Stekleničice z veronalom je odnesla v pralnico, od koder so pa izginile in orožniki jih niso mogli najti. Letoviščarji iz Millstadta so pripovedovali, da je Erdely vedno grdo ravnal s svojo ženo, ona je bila pa vedno prijazna z njim. Često so slišali v njunem stanovanju kričanje, stokanje in hropenje. Nekateri uslužbenici hotela so videli na telesu Forgracsove sledove udarcev od vratu do nedrij. Iz tega je razvidno, da je Erdely svojo ženo pretepal in da je upravičen sum, da jo je res umoril.

Plinarna bo podaljšala plinsko omrežje v Moste in Šiško

1.500.000 kubičnih metrov plina potroši Ljubljana letno. — Plin izdelujejo s premogom, ki ga dovažajo tovorni parniki iz Anglije.

Ljubljana, 16. januarja.

Predvčerajšnjim sem sedel kakor po navadi v »Zvezdi« in listal po ilustriranih revijah. Mojo pozornost so vzbudile krasne barvne slike s kričnimi naslovi:

Podnevi in ponoči topla voda!
Prof. Junkersa plinska kopalna peč W 32.
Topla voda iz avtomata prof. Junkersa.

Pod slikami iz vsakdanjega življenja sem bral: Zjutraj, ko vstaneš, za kopal ali za prho, za pranje glave in za nego lepot. Zatem za zajtrk. Kava, čaj, čokolada se pripravljajo z vročo vodo. Prično se domača dela, pere se perilo. Opoldne za pristanje ljanje juhe in za razna jedila zopet topla voda in ves dan za izpiranje in tudi za pranje rok. Zvečer po šoli in igri morajo otroci skopani v posteljo, a tudi za nego bolnika je potrebna topla voda. Ponoči po sedenju v zadušljivih lokalih, po povratku z daljšega potovanja, po sportu in po službi osvežuje topla kopal ter umirja živce. — Celo stran je zavzemala slika ogromnega kasona, ponosno kipečega proti nebu. Pod njim se je blestel napis: Največji plinohram na svetu imajo Berlinčani. V njem je shranjenih 300.000 kubičnih metrov plina!

Ker se kot reporter za Ljubljano močno zanimam za vse, kar je v zvezi z njo in z Ljubljanci, sem jo včeraj dopoldne mahnil v mestno plinarno, da se informiram, kakšne plinohrame imajo Ljubljanci in kako je kaj z uporabo plina v prestolici Slovenije. Ravnatelj g. inž. Bartl me je sprejel nad vse ljubezljivo in mi potregel s več pripadajočimi brošurami, izmed katerih me je najbolj zanimala »Plin in gospodinjstvo«, ki jo je sestavil zelo poljud-

no in pregledno g. ravnatelj sam. Med nama se je razvil naslednji pogovor:

Najcenejši plin na kontinentu imamo v Ljubljani

— Koliko plina potroši Ljubljana letno? — Okoli 1.500.000 kubičnih metrov. Od teh jih porabi samo cestna razsvetljava s 760 svetilkami 400.000. Če računamo, da ima Ljubljana 60.000 prebivalcev, pride na enega prebivalca 25 kub. metrov, kar je zelo malo. Na Dunaju pride povprečno na osebo 120 kub. metrov. V Zagrebu potrošijo plina letno 3.500.000 kub. metrov.

— Koliko naročnikov ste imeli lani?

— Okoli 1700. Lani se je prijavilo 261 novih strank. Montirali smo na novo 116 kopalnih peči, 125 sobnih peči, 173 kuhalnikov ter 131 likalnikov. Pred kratkim smo montirali veliko javno kuhinjo,

Dnevne vesti.

— **Českoslovaško odlikovanje.** Prezident Masaryk je odlikoval z redom Belega leva III. stopnje za državljanske zasluge ravnatelja gimnazije v Sremskih Karlovcih Radi-voja Vrhovaca, z redom Belega leva IV. stopnje ravnatelja gimnazije v Novem Sadu Mirka Baludžića, z redom Belega leva V. stopnje gimnazijskega profesorja v Novem Sadu Svetolika Pašćana, odvetnika v Novem Sadu Stevana Popovića, odvetnika v Novem Sadu Kosto Hadžija in bivšega ljubljanskega podžupana Josipa Turka, s kolajno Belega leva I. stopnje pa soprogo novosadskega odvetnika Milico Moča.

— **Premestitev carinikov.** V smislu nove reforme finančne uprave je administrativno dodeljena carina finančni direkciji za Slove-nijo, kateri so sedaj podrejeni vsi carinski uradi v Sloveniji. Pri finančni direkciji je ustanovljen tudi poseben oddelek, za kate-rega je določen kot šef carinski inspektor g. Rupelj. V kratkem se izvrše večje per-sonalne izpremembe pri carinarnicah v Slo-veniji.

— **V Gornji Radgoni ostane davčna uprava.** Po prvotnem načrtu finančne re- forme bi moral likvidirati davčni urad v Gor. Radgoni ter je bil okoliš Gor. Radgona dodeljen po večini Murski Soboti. Kakor javljajo iz Beograda, je finančna uprava vpoševala tehne lokalne razmere ter od- redila, da se ustanovi v Gor. Radgoni davčna uprava, ki bo obsegala srez Gor. Radgona. Na ta način bo štela Slovenija 24 davčnih uprav. Ukine se na vsak način davčni urad na Vrhniki.

— **Nove železniške proge v Sloveniji.** Od prevrata do letos se je zgradilo v Slo- veniji 35,5 km novih železniških prog in sicer proga Ormož - Murska Sobotica. Stroš-ki so znašali 51.063,60 Din. Proga Roga-tec - Krapina se še gradi.

— **Izplačilo razlik.** Da ne bo nepotre- bno beganja in zmed, opozarjamo, da ak- tivnim državnim uslužbencem ni treba predlagati računovodstvu finančne direkcije oziroma njegovim odsekom za ugotovitev teh razlik nobenih podatkov. Naloga raču- novodstva in njegovih odsekov je, da te podatke v lastnem delokrogu in brez njih sodelovanja zbere. Oni upokojenci, ki so predpisane prijave za izplačilo razlik pre- doložili računovodstvu bivše finančne delega- cije še meseca avgusta 1920, niso dolžni predlagati novih prijav, pač pa morajo v njih lastnem interesu bodisi osebno ali pa pismeno potrditi, da so podatki v prvotno predloženih priljavah še vedno veljavni. Ker je mnogo državnih uslužbencev mne- nja, da se bo pričelo z izplačilom razlik že te dni, opozarjamo, da ima finančna direk- cija nalogo, da na podlagi zbranih podatkov do 20. t. m. šele zaprosi za otvoritev po- trebnega kredita, nakar ji bo ministrstvo financ na kredit formalno otvorilo. Upati je, da se bo to čimprej zgodilo in da se bodo razlike v polovici izmeri pričele likvidirati meseca februarja. — Zveza drž. namestni- cev za Slovenijo v Ljubljani.

— **Turški promet v Zagrebu.** Zagreb je gospodarsko središče naše države in zato ni čuda, da se tudi v njem vsako leto več tujecev. Samo v hotelu »Esplanade« sta bila lani 22.902 tučca, od teh 57 odst. inozem- cev. Največ je bilo Nemcev in sicer 3521, Avstrijcev je bilo 3076, Čehoslovakov 1580, Madžarov 1111, Američanov 703, Italijanov 669, Angležev 528, Francozov 424. Polja- kov 306, Švicarjev 287, Rumunov 166. Nizo- zemcev 147 itd.

— **Za povzdigo civilnega letalstva.** V prometnem ministrstvu je bila nedavno ustanovljena zrakoplovna direkcija. Te dni je določil prometni minister tri uradnike, ki odpotujejo v inozemstvo, da se točno in- formirajo o položaju civilnega letalstva v drugih državah in o pogojih, pod katerimi bi bile inozemske zrakoplovne družbe pri- pravljene podaljšati odnosno uvesti zrač- ne proge preko našega ozemlja. V inozem- stvo so odpotovali šef oddelka za zra- koplovstvo dr. Sava Nikčič, višji uradnik beograjske železniške direkcije Dušan Mi- hajlovič in višji uradnik zagrebške direk- cije Zvonimir Mekler. Dr. Nikčič se je mu- dil včeraj v Ljubljani in je stopil v stik z oblastnim odborom Aerokluba, da se in- formira o njegovem delovanju in si ogleda avilov »Ljubljana«. Pozneje si je pa menda premislil, ker ga ob določeni uri ni bilo na spregled.

— **Razstava v Torontu.** V Torontu (Ka- nada, se vrši vsako leto meseca septembra mednarodni vzorčni sejem. Vselejsem za- ključuje vsako leto z večjimi uspehi in bi nudil tudi našim gospodarskim krogom ugodno priliko za poznavanje razmer na tem tržišču. Uprava vselejsema bi dala našim raz- stavalcem brezplačno 1 paviljon na razpo- lago, če bi se prijavilo zadostno število raz- stavljencev. Interesenti, ki bi se hoteli ude- ležiti vselejsema kot razstavljalci naj to pri- javijo pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

— **Vidovičev pokret v lanskem letu.** Vi- dovičev pokret je priredil lani 1920 javnih predavanj o moralni vzgoji, prosveti, filo- zofiji, higijeni, kmetijstvu in gospodarstvu. Vsakega predavanja se je udeležilo povpreč- no 130 poslušalcev, skupaj torej 254.800. Po- krej je razdelil 300.000 etično-prosvetnih re- vij, brošur in drugih publikacij, katere je dal mnogim siromakom brezplačno. Usta- novil je 96 tečajev za nepismene in naučil pisati in štiti 2560 ljudi. Ustanovil je 56 klubov po vaseh in mestih, po katerih je šil- ril ljudsko prosveto. Priredil je trikrat dnev- nje splošne akcije, ob katerih so morali vsi prijatelji in pristaši pokreta neposredno propagirati etične in prosvetne ideale. Pri- pravil je za izpise v državnih gimnazijah s pomočjo publikacij dopisne šole nad 700 odraslih, ki so nadarjeni, pa niso mogli študi- rati, ker so siromašni. Začel je izdajati dva nova lista »Kulturna selca« za kmetsko ljudstvo in »Dobra dečja« za mladino. Raz- širil je svoje delovanje tudi na naše izse- lence v Ameriki in Avstraliji. Z revijami,

brošurami, šolami, večernimi tečaji, dnevi akcije in predavanji je vplival Vidovičev pokret lani skoraj na en milijon ljudi, med katerimi je širil prosveto in skrbel za nji- hovo moralno povzdigo.

— **Slovenska zimskošportna revija.** Zveza za turški promet v Sloveniji je izdala te dni 5. in 6. številko svojega glasila »Slo- venija«, katere je posvečena zimskemu sportu. Poleg mnogih krasnih naravnih po- snetkov naših pokrajin po zimi, vsebuje ta številka polno raznih zanimivih člankov, ki se nanašajo tudi na naš zimski sport, kakor »Zimski klima in zdravje«. Naše sportno smučarstvo itd. Posebno opozarjamo naše sportnike - smučarje na članek »Smuške ture v Sloveniji«, ki popisuje vse kraje, ki so dostopni za smuške ture in za vezbanje v smučarstvu. Omenjena številka »Slove- nije« je po slikah kakor tudi po svoji vse- bini ena najboljših do sedaj izdanih števil- ter priporočamo vsakemu smučarju, da si jo pravočasno nabavi, ker je število izvodov omejeno. Dobi se v vseh večjih knjižarnah. Zvezi za turški promet v Ljubljani, Du- najska cesta 1, in Tourist - Office, Ma- ribor.

— **Glasbena Matica v Ptaju.** V petek, dne 18. t. m. koncertira v dvorani Glasb. matice naš priljubljeni klavirski virtuoz prof. Anton Trost.

— **Dražba koč divjih živali se vrši 21. t. m.** v prostorih ljubljanskega velesejma. Kože se sprejemajo do 19. t. m.

— **Lovstvo** je važen čimbel v narod- nem gospodarstvu. Kože divjih živali so dragoceno blago. Kdor jih ima, naj jih ne- mudoma pošlje »Divji koži« na Ljubljanski velesejem, ki organizira skupno prodajo pridelkov naših lovcov. Ta se vrši dne 21. t. m.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo megleno, deloma oblačno. Temperatura se ne bo izpremenila. Padavine niso izklju- čene. Včeraj je bilo po vseh krajih naše dr- žave megleno in oblačno. V Skopju in v Sarajevu je snežilo, v Splitu pa deževalo. Mraz je povsod pojenjal. V Splitu je bilo 7. v Beogradu 2,9. v Mariboru, Zagrebu in Skopju 0. v Ljubljani —1,3. Danes jutraj je kazal barometer v Ljubljani 752 mm, tem- peratura je znašala — 9 stopinj.

— **Ljubavna tragedija na Reki S.** Suša- ka poročajo, da se je v reškem predmestju odigrala krvava ljubavna tragedija. Matija Gjurišič je prišel k svoji ljubici Katarini Lovrič in jo začel nagovarjati naj se mu uda. Ker ga je Katarina zavrnila, je Gjuri- šič potegnil nož iz žepa ter jo napadel in ji zadal smrtno rano v prs. Nesrečnica se je zgrudila na tla ter izdihnila. Ker je tisti hip vstopila v sobo tudi Katarina goso- dinja Tiblasova, je pobesneli Gjurišič zabod- el tudi njo. Nato je hotel ubiti še sebe. Zabodel se je z nožem v vrat ter se težko poškodoval. Sosedje so poklicali karabi- nerje in so komaj obvladali ranjenega in razjarjenega morilca. Prepeljali so ga v bolnico.

— **Sumljiv požar v manufakturni trgo- vini.** Te dni je v Palcu pri Subotici zgorela manufakturna trgovina, ki je last trgovca Panica. Osumljena sta bila Panica in njegov sorodnik Manić, da sta podtaknila požar. Trgovina je popolnoma pogorela. Sredi trgo- vine so našli papir, ki je bil poln s petro- lejem. Ker ta dan niso kurlili v trgovini, je bil osumljen Panica kot požigalec, ker so ga videli tik pred požarom v trgovini. Imel je v trgovini blaga za 60 tisoč dinarjev, zavarovanje bil pa za 250 tisoč Din. Panica in Manića so orožniki aretirali, ko sta se vračala iz Subotice. Izročili so ju državne- mu pravdniku v Subotici.

— **Beg vojaka in njegove ljubice** skozi okno. Iz Splita poročajo, da je pred dnevi pobegnil iz svoje čete redov Mešim Mari- movič ter se skril pri svoji ljubici Ljubi- ci Kovačič. Ta ga je skrivala tri dni. Imela ga je tako rada, da je tvegala svojo svo- bodo, skrivajoč vojaškega begunca v svoji sobi. Ko je prišla vojaška patrulja v sobo, je Luca skrla begunca pod posteljo. Pa- trulja je pa begunca kljub temu našla. Te- daj je Luca odprla okno ter skočila iz pr- vega nadstropja na vrt ter pobegnila v noč. Čudno je le, da se ni ubila. Izgnila je brez sledu. Domneva se, da se skriva pri svojih sorodnikih, ki prebivajo v splitski okolici.

— **Razbojniški napad pri Kaštel Starem.** V bližini Kaštel Starega so napadli ne- znani razbojnik Ivana Čavka in Bariško Božića, ki sta se nedavno vrnila iz Ame- rike. Razbojnik so menili, da imata se- baka seboj dolarje. Med napadom je dobil Božić težke poškodbe. Ranjen je bil tudi Čavka. Gotovo bi ju roparji umorili, da ni v tem času pridrljal mimo avto zdravnik iz Trogrira dr. Matijasa, katerega so se razbojniki ustrašili in pobegnili. Napadena seljaka je zdravnik za silo obvezal ter od- peljal v splitsko bolnico. Orožniki so takoj začeli zasledovati razbojnika ter aretirati nekoga Božo in Marka Uradina.

— **Velika beda v Črni gor.** Iz Podgo- rice poročajo, da je zaradi velikega snega in oviranega prometa nastala velika beda med revnejšimi prebivalci. Občina jim je prisločila na pomoč. Razen tega se širi v teh krajih epidemija skrlatinke. Bedne dr- žine stanujejo po pečinah okoli Morabe ter so brez hrane in obleke.

— **Mortice armenskega čudaka** Takvor- jana aretiran. Iz Sarajeva poročajo, da je policija prišla nekakega delavca, ki je osum- ljen da je umoril armenskega trgovca Tak- vorja Takvorjano, ki je bil umorjen drugi dan po božiču. Policija je aretirala delavca in seljaka Josipa Kravica. Orožniki so za- silili najprvo njegovo mater ter so ugo- toville, da usodne noči delavec ni bil doma. Delavec sam je izjavil, da je bil to noč v Sarajevu. Pozneje se je pa ugotovilo, da to ni res. Pri delavcu so našli tudi veliko vsoto denarja. Ko so ga aretirali, je imel novo obleko ter ni mogel povedati, kje ima sta- ro obleko. V njegovem stanovanju so našli

tudi okrvavljen nož. Krvavo je bilo tudi perilo in brisača. Našli so še svezjen okrv- avljenih bankovcev po 10 Din. Policija domneva, da ima pravega morilca v rokah.

— **Seljaški napadi avtomobilista.** Te dni se je vozil v svojem avtu iz Hadžića trgo- vec Samouković. V avtu sta bila še dva njegova prijatelja ter njegova žena s hčer- ko. Blizu vasi so srečali deset voznikov, ki niso vozili po predpisih cestnega reda. Avto se je ognil kolikor se je mogel, a je pri tem zdrknil v jarek. Zato je nastal med vozniki in avtomobilisti prepri in končno pretep. Potniki v avtomobilu so rabili lov- ske puške ter so streljali v zrak, da bi na- padalce prestrašili. Vozniki so pa s koli napadli Samoukovića ter ga pošteno pre- tepili. V pretepu je bil ranjen tudi en potnik. Orožniki so uvedli preiskavo.

— **Trdovratno zaprtje, hemoroide, čre- vesne katarje, napetost, bolečine v bokih** odstrani s prirodno grenčico »Franz Jo- sef«, ako jutraj in zvečer spišes malo ku- pice. Znanstveniki zdravilne vede trdijo, da je grenčica »Franz Josef« uporabljiva celo pri ranjenem črevesu brez vsakih bo- lečin. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecijskih trgovinah. I-L

— **Gradsko lekarna, Kamenita ulica 11.** Prosim, da bi mi poslali še šest stekle- nic »Reumatisa«, ker dobro pomaga vsakomur. Ana Knez v Razboru pri Slov. Gradcu.

Iz Ljubljane

— **Iz Preseljevanje uradov** finančne up- rave. Radi preureditve finančne uprave se izvrše tudi večje izpremembe glede nastani- sedaj obstoječih uradov. Po zadnji lik- vidaciji bodo ur. prostori davčne admin. na Bregu izpraznjeni, ker se admini- stracija združi z davčno upravo Ljubljana- mesto, ki ima svoje prostore na Vodniko- vem trgu. Kateri urad bodo potem nastani- li na Bregu, še ni definitivno določeno. Nekateri zatrjujejo, da pride tja davčna uprava za Ljubljano-okolico. Toda prostori na Bregu niso prikladni za tak urad, ki ima posla z denarjem. Bodoče zastopstvo držav- nega pravonaravnitelja, ki prevzame posle fi- nančne prokurature, nastanjene sedaj v po- slovni finančni direkciji na Poljanah, se na- brže preseli v justično palačo na Kralja Petra trgu. Uklenjeni davčni urad za Ljub- ljano-okolico najbrže zapusti uradne prosto- re v justični palači, ker bo davčna uprava za okolico oslala v prostori, kjer se sedaj nahaja davčno okrajno oblastvo v Hrenovi- ulici. Katastrski urad se ima tudi izseliti iz postopja finančne direkcije.

— **Mraz je pojenjal.** Včeraj in danes je mraz znojo pojenjal. Po dnevi hudega mraza je nastopilo milijeje vreme in se je živo srebro v termometru letos prvikrat dvignilo nad ničlo. Včeraj popoldne je bilo toplo in južno vreme. Sneg se je začel ta- jati in tudi sveče ob strehah so se topile. Nekateri Ljubljanci, ki so se napotili na Smarno goro, so včeraj imeli krassen dan. Na Smarni gori je solnce že močno pripelalo tako, da so izletniki zapustili zahtolno gosti- lo ter se raje veselili kake dve uri zunaj na prostem. Barometer je od 787, kolikor je ka- zel pretekli petek, rapidno padel na 752.

— **Samomorji v Ljubljani l. 1920.** Sta- tistika o javnem življenju in raznih dogod-kih v Ljubljani navaja samo kratko, da je bilo lani v Ljubljani 22 samomorov in 11 poskušanih. Dočim v Beogradu, kakor pravi- vo beograjski listi, izvršujejo samomore v pretežni večini kuharice in sobarice radi ne- srečne ljubezni, tvorji v Ljubljani večino in- teligentna mladina. Največ samomorilcev je bilo lani, nekateri solno kisline in druge strupene tekočine, 5 jih je seglo po samo- kresu, a 3 po vrvi. Lani je bilo tudi večje zastrupljenje s plinom na Rimski cesti. Glavni vzrok samomorov so bile obupne go- spodarske razmere ter brezposelnost. Mladi samomorilci so zapuščali svet največkrat ra- di razočaranja v ljubezni. V predpostavem času so bili samomori večinoma posledice slabih finančnih razmer.

— **Zastrupljenje s plinom.** Včeraj smo poročali o nenavadnem zastrupljenju s pli- nom na Tržaški cesti, ki k sreči ni zahteva- lo nobene žrtve, plin lahko postane neva- ren. Sodna medicina navaja prav zanimive podatke o tem. Dostikrat plin začne počasi uhajati skozi neznatno luknjico, ki se je na- pravila na cevi, položen po zemljo. Plin luknjico razje in se potem širi dalje. Slučen, a zelo tragičen slučaj takega zastrupljenja s plinom se je primeril pred vojno v Ljub- ljani. Na Dunajski cesti pri Medjatovi hiši je začel plin uhajati skozi luknjico v cevi. Širil se je naokrog ter si našel pot v priti- lno stanovanje, kjer je sedaj trafikla. Ponoti- je bila s plinom zastrupljena cela družina 4 oseb.

— **Influenca v Ljubljani.** Mestnemu fi- zikatu je bil dosti prijavljen en sam smr- ti slučaj radi težke influence odnosno hri- pe. Javna bolnica je sporočila, da je tam na influenci umrl nekdo, ki ni iz Ljubljane, marveč iz dežele. Stojnik so slučaj laže in- fluence. Bolniki imajo hudo vročino in morajo ostati nekaj dni v postelji, na kar jim odleže. So pa tudi številni slučaji, ko sploh oboleli ne kličejo zdravnika, marveč ostanejo v domači negi. Na takli influen- ci obolelih je v Ljubljani nad 1000.

— **Avtohusna zveza s Posavjem.** Splošna maloželezniška družba je na po- nove prošnje prebivalcev Ježice in Črnuč- sklenila promet proti Posavju zopet vzpo- staviti ne samo v prvotnem obsegu, temveč ga podaljšati do žrniške cerkve. Vozne ce- ne so se za ta promet znatno znižale iz- vzemši nedelje in praznike. Z novim voz- nim redom se prične z dnem 16. t. m. in ostane v veljavi do proljeka, da se izkaže, ako je v tem obsegu možo ali ne. Odhodi in prihodi ter nove vozne cene so razvidni v avtohusnih in na končnih postajah.

— **Društvo »Treznost«** ima svoj redni seostanek danes 16. tm. ob pol 8. uri zvečer na moškem učiteljsku. Poleg občinskih točk je na dnevnem redu tudi predavanje br. pisatelja Cerkevna »Erika in alkoholi- izem«. Z ozirom na to še posebej vabimo

k polnoštevilni udeležbi. Dostop je pa do- voljen tudi nečlanom.

— **Dotični gospod,** ki je predsedujočim v Operni kleti pomotoma zamenjal suknjo, naj jo takoj prinese v klet, kjer dobi svojo.

— **Zadovoljstvo navdaja** vsakogar, ki si je ogledal in nabavil blago v času inven- turne prodaje pri trdnici Novak, na Kon- gresnem trgu 15. — Inventurna prodaja traja le do 20. t. m. Če ste za dobro in poceni, ne zamudite!

— **Dramski tečaj ZKD.** Opozarjamo ce- lenite posetnike našega dramskega tečaja, da se mesto včeraj odpadle vaje vrši ista danes v običajnih prostorih z začetkom točno ob 8. uri zvečer.

— **Zanimivo predavanje ZKD.** Opozar- jamo že danes občinstvo, da je ZKD zopet pridobil v Ljubljani že znanega predavate- lja univerzitetnega prof. g. dr. B. Zarnika iz Zagreba za novo predavanje. To pot bo predavatelj obravnaval istotako zao za- nimivo snov »Kako se prenašajo dedne last- nosti«. Izredno poučno predavanje, ki mora brezdvomno vsakogar zanimati, bo poje- njevalo izredno veliko število krasnih ski- opičnih slik. Predavanje bo v ponedeljek 21. t. m. pod okriljem ZKD v mali dvorani Kazine.

— **Fotoparate** kupite najbolje pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 3-T

Življenje vukovarskega čudaka v grobnici

V Vukovaru imajo čudaka, ki s tanuje v grobnici, kjer so pokopani njegovi starši. — Mož je pčtomec zelo ugledne in bogate rodbine. — Tudi mraz ga ne more pregnati iz grobnice.

Iz Vukovara poročajo o življenju ču- daka, ki prebiva v grobnici na pokopališču ter vzbuja splošno pozornost. Prebivalci iz Vukovara in okolice hodijo trumoma na pokopališče, da bi videli nenavadnega sa- motarja. Po mestu krožijo o njem fanta- stične vesti. Pripoveduje se, da se je čudak naselil v neki grobnici in zavrača vsako hrano. Izgovarja le nerazumljive besede ter si pomaga s kretinami rok in nog.

Dolgo se je govorilo v Vukovaru in okolici o tem čudaku, dokler se ni pojasni- lo, kdo je. Tedaj je pa postal mož še bolj čuden in zagoten.

Vukovar ima slikovito pokopališče pod hribčki, zasajenimi s trtami. Na pokopali- šču je tudi grobnica družine Panić. Grob- nica je velika ter ima obliko kapelice. V njej je prostora za več ljudi. Po kamenitih stopnicah se pride v podzemlje, kjer je prostor za krste. V tej grobnici počivalo člani rodbine Panić iz Vukovara, ki je bila ena najuglednejših trgovskih rodbin v tem kraju. Panići so bili zelo bogati in znani daleč naokrog.

Na spominski plošči v grobnici je na- pis, ki ga je napravil trgovec Ilija Panić, ko je bil še živ. Glasi se: »Ta spomenik je po- stavil Ilija Panić svoji soprogi, ki je premi- nula 11. junija l. 1899.

Kmalu po smrti svoje soproge Mace je umrl tudi stari Ilija. Pokopali so ga v isti grobnici. Tako je ostal od družine le še sin Vladimir, ki je bil izredno bistre glave ter je posejal najboljšo šole v inozemstvu.

Po smrti svojega očeta se je pa Vladi- mir popolnoma spremenil. Postal je čudak. Najprvo je odločno odklonil ženitev s hčer- ko najbogatejšega in najuglednejšega me- ščana v Vukovaru. Tudi za delo se ni več brigal. Svoje veliko imetje je začel razda- jati siromakom. Postal je nemavaden me- lanholičen. Zbežal je iz svoje hiše v mestu ter se zatekel na polje, kjer je preživel tedne in tedne. Rad je hranil ptice na po- lju ter se igral z vaškimi otroci. Tako se je Vladimir popolnoma zapustil. Hodil je oko- li razcapan in bos ter se je ogibal ljudi. Sorodniki in znanci so ga ustajljali ter ga pregovarjali, naj opusti svoje čudno življe- nje ter se vrne domov. To je čudaka silno vznemirjalo. Hotel se je na vsak način otresti nadležnih ljudi. Ker je vedel, da se

Ali naj bo žena v službi?

Vprašanje, ali naj bo žena v službi, posega vedno bolj v vsakdanje življe- nje. Res je, da razmere po svetovni vojni zahtevajo, da ostane žena po po- roki še vedno v službi, vendar pa na- stane vprašanje, da-li je žena upravi- čena ostati v službi. O tem sta ne- davno razpravljali dve angleški pisa- teljici, čijih mnenja se pa bistveno raz- likujejo.

Pesnica May Edginton zagovarja stališče, da ima žena pravico delati iz- ven hiše. Moderna žena zahteva v za- kora urejene razmere, pravi pesnica. »Čut samostojnosti je dandanes pri ženski močnejše razvit in marsikatera smatra za poniževalno, če mora svo- jega moža vedno prositi za denar, ne glede na to, da sta zakonska v mate- rialnem pogledu čisto odvisna od že- ninega zaslužka. Često smatra žena tudi za veliko žrtve, če se mora od- povedati svojemu običajnemu in često zelo priljubljenemu poklicu. Največja težkoča je pač v tem, da radi preob- ljudenosti ne more vsakdo dovolj za- služiti in res je, da žena, ki je v služ- bi, odjeda kruh drugemu, ki ga je morda bolj potreben. Toda to ni samo njena, marveč tudi moževa krivda in ne vem, zakaj bi se morala vedno žrt- vovati baš žena.

Drugačnega mnenja je pisateljica Ethel Mannin, ki trdi, da je žena, ki je brez vsake potrebe v službi, so- vraznica človeške družbe. Mnogo žen je, ki združijo svoj zaslužek z možev- im, da lahko oba bolje živita, ne ozi- rajo se na to, da je posledica tega ved- no večja brezposelnost. Ozirj do splošnosti zahtevajo, da je sama ona žena v službi, ki mora prispevati h gospodinjstvu. Toda značilno je, da marsikatera žena teh ozirov ne pozna.

Iz Celja

— **c Tatvina.** Posestniku Jakobu Brečko iz Marija Gradca so neki Franc Boite, čev- ljarski pomočnik in delavec Franc Mirnik iz Trnovelj ter Josip Jezernik iz Teharja ukradli, ko je z njimi počel po raznih gos- tinstih, znesek 3000 Din. Vse tri tičke so zaprli.

— **c Kaj vse krađejo.** Mesnemu oskrb- niku Josipu Marinu je neznan uzinovje ukradel na Sp. Lanovžu 120 Din, vredno gos.

— **c Aretirana je bila** radi potepušva in tajne prostitucije 24letna Josipina Krušič, brezposelna in brez stalnega bivališča. Krušičeva so vjele v neki gostilni na Glav- nem trgu. Njej je bil povratek v Celje že prej za opej tel zabranjen.

— **c V prislino delavnico** so poslali 42- letno Marijo Kovač, posestniško hči iz Škofje vas. Bila je že 15 krat predkazno- vana radi raznih tatvin. Ravno je zopet osedela dvomesečni zapor pri okrožnem sodišču v Celju, sedaj pa so jo poslali za tri leta na oddih v Begunje.

— **c Podružnica Slov. lovskega društva** v Celju ima svoj občni zbor v četrtek dne 24. t. m. ob 20. uri v hotelu »Balkan«.

ljudje neradi družijo s čudaki, ki prebivajo v bližini pokopališč, se je odločil, da se preseli v grobnico svojih staršev.

Nekoga dne je prišel Vladimir v Vuko- var ter je prodal vse, kar je imel. Izku- piček je razdelil med siromake. Na veliko začudenje vsega Vukovara se je naslednji dan čudak naselil v grobnici svojega očeta. Nihče mu tega ni mogel preprečiti, kajti čudak je vsakomur zabrusil v obraz: »To je grobnica moje družine, jaz imam pravi- co do nje in lahko stanujem v nji kolikor časa se mi bo ljubilo. Ko se bom naveličal, jo zapustim sam brez vašega vmešavanja.

Tako nihče ni mogel preprečiti čudako- vega skupa. Vladimir je prinesel v grobni- co posteljo, jo postavil k sarkofagu svojih roditeljev ter je nadaljeval svoje čudako- življenje. Ljudje so se za čudaka odsele še bolj zanimati. Niso se ga izogibali, ka- kor je želel. Čudak je v grobnici vedno bolj propadal. Izgledal je kakor zadnji be- rač. Brado je imel že do pasu, popolnoma je osivel ter bil zavil le še v cunj. Zavra- čal je tudi hrano, ki so mu jo sorodniki pošiljali. Hranil se je v koreninami ter z drugimi poljskimi sadeži ter pil samo vodo. Tako je popolnoma onemogel. Bil je izstra- dan, da ni mogel več vstati; šele tedaj je sprejel kosilo, ki mu ga je poslala teta v grobnico.

Radovedneži so ga hoteli obiskati v grobnici. Prišli so se je, toda ko so za- gledali čudaka, ki jih je srepo in divje gla- dal, so se ustrašili in zbežali misleč, da je čudak zmoejen vsega.

Po mestu se je razširila vest, da čudak nekaj skrivaj v grobnici. Ljudje so pripo- vedovali, da Vladimir seka v spominski plošč o grobnici besedo za besedo. Govorili so, da so to same modre besede ter so ga proglasili za reformatorja in odrešenika sveta. Drugi so zopet govorili, da Vladimir vsako noč odpre grobnico, preiskuje oko- njake svojih staršev ter piše knjigo. Goto- vo pa je, da se čudak v grobnici ukvarja z nečem, kaj dela, nihče ne ve, ker se nihče ne upa v bližino grobnice, čudak nemoteno opravlja svoj posel. Ko je pritisnil mraz, je čudak privlekel v grobnico pečico, kate- ro kuri z lesenimi odpadki in drvmi, ki jih nabere čez dan po okolici.

Nasprotno, stremljenje zaslužiti tudi v zakonu, se med ženskami vedno bolj utrjuje. Take poročene žene, ki so brez vsake potrebe v službi, ne odje- dajo kruha samo možkim, marveč tudi neporočenim ženskam, vdovam in po- ročenim ženskam, ki so prisiljene skr- beti za svoje delanezmnožne možne in rodbine. V tem pogledu so zdaj zlasti v Ameriki razmere naravnost nezno- sne. Iz statistike nekega ameriškega mesta je razvidno, da je tam 35 od- stotkov uslužbenih žensk poročenih in žive skupaj z možmi, ki so v službi in ki večinoma dobro zaslužijo. V neka- terih podjetjih je uslužbenih najmanj polovica poročenih žensk. Seveda se s tem zboljša položaj zakoncev, toda pomisliti je treba na veliko škodo, ki jo s tem povzročajo, zakaj brezposel- nost narašča, a plače uslužbenecv si- stematično padajo.

Sprememba radioprograma

Cotriek, 17. L: 12.30 Reproducira glasba. 13.30: Časovna napoved, borza, reproduc. glasba. 13.30: Stanje vode; 17: Radio-orkester; 18.30: Kmetiško-gospodarsko predavanje, predava ravnatelj Kmet. dr. ing. Rado Lah; 19: Četšina, po- učnje g. Novak; 19.30: Zgodovina Slovenecv, predava prof. S. Kranjc; 20: »Šramci kvarteta« (2 citre, kitara, vjolina), harmonika, igra g. Verbič. — Radio-orkester; 22: Poročila in ču- sovna napoved.

Petek, 18. L: 19.30: Philipsov večer: prenos spevoigre »Pri treh mladenkah« iz opere.

Dva govoreča stroja.

— Ata, prvi govoreči stroj je napra- vil Edison kaj ne?

— Ne, sinček. Prvi govoreči stroj je napravil bog

Edgar Wallace:

Kdo je morilec?

Roman.

— Zdi se, da ti je žal, — je pri-
pomnil Lexington začudeno in Sokra-
tes je pritril.

— Bila je zanimiva zadeva in pre-
hitro je končala. Veste, da je danes
še 10. junija — torej šele teden dni
po najinem prihodu v Hinhead.

Obrnil se je k srečnemu očetu, re-
koč:

— Zda, pa poravnava račune mi-
dva, gospod Ward.

— Račune poravnava? — se je za-
čudil Jetheroe. — Kaj mislite s tem?

— Hočem imeti izpoved Johna
Mandleya, ki ste jo vzeli iz omarice
pod marmornatim naslonjajem v uti.

Jetheroe se je zjasnil obraz.

— Razumem, — je odgovoril. —
Nisem vedel, kam merite.

Segel je v žep, potegnil iz njega
knjižico in jo izročil Sokratu. Sokra-
tes jo je površno pregledal.

— Saj merda veste, da ste poza-
bili v uti naslovno stran.

— Vem.

— Je dnevnik zanimiv? Ali najdem
v njem podrobnosti o parcu v Močvir-
ju na Blatu?

— Tam ni bilo umora, — je dejal
Jetheroe mirno. — Bilo je samo ne-
srečno naključje. Oba sta bila pogra-
na v zločin tako, da ju obžalujem. Sam-
mo Mandley ne bom nikoli oprostil,
da je tako podlo ravnal z mojo ženo.

Ne, nikoli.

— Pravite torej, da sta bila k zlo-
činu prisiljena? — je vprašal Sokra-
tes. — Rad bi vedel, kaj se je zgodilo.

Ali Molly in Lexington že veste, kaj
ze tu napisano? Ste imela dnevnik pre-
čitali?

Jetheroe je zmajal z glavo.

— Ne, oba želita, da bi čital dnev-
nik na glas.

Sokrates je prelistal dnevnik in ko
je prebral konec, je začudeno namršil
obrvi.

— Gospod Smith — Sokrat, — je
dejala Molly očitačje. — ne čitate
konca, dokler niste prečitali začetka.

— Saj delajo tako vsi čitatelji ro-
manov, — je odgovoril smeje in si
nataknil očala. Molly ga ni še nikoli
videla z očali. Počasi in razločno je
začel čitati.

XXIV.

Skrivnost Močvirja na Blatu.

Pišem to izpoved, — je bilo rečeno
v Mandleyevem dnevniku, — ker bi
rad, da bi se obtožba, ki bi jo utegnil
naprčiti proti meni moj bivši prijatelj
Robert Stone, toimačila pravilno in
pravično tudi v primeru, če bi me do-
letela nenadna smrt. Vstopil sem z Ro-
bertom Stonom istočasno v policijsko

službo in oba sva bila dodeljena iste-
mu oddelku. Napredovala sva in konč-
no sva bila premeščena h glavnemu
detektivskemu oddelku.

Bila sva častihlepna, rada bi bila
hitro napredovala in niti Stone, niti
jaz nisem okleval, če je bilo treba zlo-
čince razkrinkati ali aretirati. Ome-
njam to zato, ker je Bob govoril o
meni, da sem bil najbrezobzirnejši po-
licijski uradnik, ki ga je kdaj poznal.
Morda je imel prav, nikoli se nisem
zanimal za način, kako spravim zlo-
čince pod ključ. Toda isto velja tudi
za Boba.

Bila sva že več let v Scotland
Yardu, ko sva se oba seznanila z ve-
riziki, ki so imeli mnogo masla na
glavi. Moram pa vzeti Boba v zaščito,
kajti tudi on o tem ni bil informi-
ran. Misli sva, da najin položaj po-
licijskih uradnikov ne dopušča, da bi
naju separirali izrabljali, a vendar sva
bila podlo okradena. Kupčije so tra-
jale kakih petnaest mesecev, padala
sva vedno globlje, dokler nisem imel
jaz 4000, Bob pa 5000 funtov dolga. To
je bilo za naju zelo važno, ker je po-
menilo moralni padec in izgubo poli-
cijske službe. Komisar najinega oddel-
ka je bil zelo strog in bi ne oprostil
svojim uradnikom, če bi se udeležo-
vali borznih spekulacij, zlasti če bi
zvedel, s kakšno bando so se zvezali.

Bila sva prisiljena k poravnavi in
zašla sva v brezupen položaj.

Baš v času, ko sva bila prisiljena
pristati na poravnavo, sem dobil po-
vele, izslediti in aretirati blaginika
Lyonske banke Emila Deverouxa, ki
je poneveril trideset milijonov frankov
in pobegnil. Znano je bilo, da je v An-
gliji in da je bil tu že prej, najbrž
z namenom najti varno zatočišče za
slučaj, če bi moral bežati iz Francije.

Tatvino je zelo dobro premislil in
francoska policija je zaman napenjala
vse sile, da bi ga izsledila. Vedeli smo,
da je v Angliji in da ga je spoznal kli-
jent banke na Queen Victoria Streetu.

Samo na podlagi te informacije sva ga
začela z Bobom zasledovati. Neka
ženska, ki je poznala Deverouxa, je
nama preskrbela njegovo fotografijo.

Meni in Bobu je bilo naročeno iz-
slediti defraudanta, kar se je zdelo na
prvi pogled nemogoče. Nekega večera
sva šla z Bobom v restavracijo ve-
čerjat. Govorila risva o Deverouxu,
marveč o najinem frantnem položaju.

Upala sva, da se ni vse izgubljeno, to-
da zavedala sva se, da bo zelo težko
naji izhod iz kočnega položaja.

Med pogovorom sva opazila moža,
ki je odhajal iz restavracije.

— Podoben je Deverouxu, — je za-
šepetal Bob in planil pokonci. Ni se
mi zdelo, da bi mu bil podoben, toda
poravnala sva račun in odšla iz re-
stavracije. Kmalu sva dohitela čudne-
ga neznanca.

Poklical je izvoščaka, sledila sva
mu, toda kmalu sva ga v dirindaju
zgredila. Po smeri, v katero se je od-
peljal, sva sklepala, da se je napotil
morda na kolodvor Paddington. Na-
počila sva se torej tja in prispela na
kolodvor v hipu, ko je odhajal zapadni
brzovlak. Ko je vlak vozil mimo naju,
sva opazila moža, o katerem sva do-
mnevala, da je Deveroux. Nisva pa bi-
la tako trdno prepričana, da je res on,
da bi dala kak na prvi postaji ustaviti
in preiskati. Informirala sva se torej
samo na kolodvoru. V prvem razredu
je bilo samo nekaj potnikov, tako da
sva lahko našla postrežka, ki je no-
sil neznanca prtljago. Imel je ročni
kovčeg, poleg tega pa še velik kov-
čeg, ki je bil poslan v Ashburton. Dru-
go jutro sva se z Bobom odpeljala v
Devonshir. Štediti nama ni bilo treba,
kajti Lyonska banka je dovolila ne-
omejen kredit, samo da bi dobila na-
zaj milijonsko premoženje. Bilo je ze-
lo mrzlo jutro 27. februarja 1902 in
Bob me je preklinjal, da sem izbral za
zasledovanje tako neprikladen dan.

Vožnja do Ashburtona, ki leži ob
stranski progi, je bila zelo neprijetna,
dasi so bili vagoni kurjeni. A še huje
je naju čakalo, kajti neznanec, ki je
odgovarjal na prvi pogled najinemu
opisu, se je bil napotil na samotno po-
sestvo, oddaljeno dobro miljo hoje po
Newton abbotski cesti. Informirala sva
se pri tamkajšnjih uradih in vse je ka-
zalo, da gre za Deverouxa. Rekli so
nama, da je neznanec Francoz, da je
kupil posestvo že pred tremi leti in
potrošil mnogo denarja. Da zgradi
okrog hiše visok zid Očividno je hotel
biti v svojem zavetišču dobro skrit,
dasi bi bil moral vedeti, da se bo zde-
lo ljudem sumljivo, če da obzidati
hišo.

Nekaj časa se je Ashburton zidu
čudil, potem so pa ljudje pozabili na
to Francozovo ekscentričnost. Za naju
je pa bil zid velika ovira. Lahko bi
bila dobila uradno pooblastilo in pre-
iskala posestvo čuđaškega Francoza,
pa nisva hotela vzemirjati ashburton-
ske policije, da bi ne zvedela, da se
mudi zločinec v njenem okolišču. To bi
pomenilo razdeliti z njo nagrado in
nedvomno bi imela z njo stitnosti, pa
naj bi dala Lyonska banka še tako vi-
soko nagrado. Zato se nisva zatekla
k ashburtonski policiji, marveč sva se
informirala samo pri županu. Ko sva
se napotila v Močvirje na Blatu, je
pršilo in pihal je mrzel severozapadni
veter.

Se voza nisva najela, da bi ne opo-
zorila policije nase. Bil je dolg in ne-
prijeten izlet. Končno sva zagledala
pred seboj staro hišo na samem. Daleč
naokrog ni bilo nobenega drugega po-
slopja.

Zakaj so detektivski romani tako priljubljeni

Pogovor s slavnim angleškim pisateljem Edgarom Wallacom.
— Napeti detektivski romani bodo priljubljeni, dokler bodo
ljudje romantična bitja.

Priobčujemo pogovor s popularnim
angleškim pisateljem Edgarom Walla-
com, čigar romana »Trije pravičniki«
in »Kdo je morilec« sta vzbudila tudi
med našimi čitatelji splošno pozornost.

»Spoznal sem, da vsi ljudje radi či-
tajo napete povesti in detektivske ro-
mane. V tem pogledu ni nobene razli-
ke med Nemčijo ali Ameriko, Nemčijo
ali Francijo, Francijo ali Italijo. Zani-
mive romane čitajo radi vsi ljudje ne
glede na civilizacijo. Vzrok je v tem,
da se začenejo uveljavljati po vsem
svetu v življenju ljudi ista načela. Z
razvojem znanosti so izginili s sveta
tajni kotički in vse človeštvo se z ve-
seljem oklepa našega načina življenja
t. j. zapadne civilizacije. Najzanimivej-
ši dokaz tega procesa vidimo v narod-
nih nošah, ki so se večinoma že izena-
čile. Celo na Škotskem in v Švici za-
čenjajo ljudje nositi moderne obleke in
po mojem mnenju bo narodna noša tu-
di na Tirolskem kmalu izginila. V dru-
gih državah smatrajo narodno nošo že
zdaj za neke vrste maskeradni kostum.

Anglija zdaj nima več prave narodne
noše. Življenje v vseh državah se pri-
lagodeva moderni dobi. Narodni se
zbljujejo in dobivajo skupne interese.

Je pa še drugi vzrok in sicer raz-
širjenje popularne izobrazbe v zadnjem
stoletju. Stara fevdalna zmotna, slepa
pokerščina močnejšemu, je večinoma

že izginila. S tem, da je kdo slučajno
rojen kot sin bogatega očeta ali ple-
miča, še ni rečeno, da ima pravico do
nadvlade. Ta proces demokratizacije
igra odločilno vlogo v izpremembah
življenja moderne družbe. Prednost
biti dobro informiran, ni več privilegij
peščice izvoljencev, kajti milijoni ča-
sopisov nudijo milijonom čitatelev vsak
dan iste informacije o najnovejših do-
godkih in vsi sloji prebivalstva, pa tu-
di vsi narodi sveta se nehoti zblizu-
jejo pod tem vplivom. To dejstvo je
tako očividno, da se težko zavedamo
njegovega pomena, a vendar je glavni
vzrok, da imajo ljudje na vsem svetu
skoro enake nazore.

Ljudje so vajeni čitati v novinah o
napetih obravnavaх proti zločincem in
to se ponavlja dan za dnem. Dokler se
bodo ljudje zanimali za senzacionalna
poročila, dotlej bodo priljubljeni tudi
modernej napeti detektivski romani.
Moderni detekti je legitimni naslednik
morskega razbojnika. Detektivski ro-
mani bodo popularni, dokler bodo ljudje
romantična bitja, kakršna so bili in tu-
di ostanejo. Idejo za svoje romane pre-
mislim nešteto krat, predno jih spravim
na papir. Bolež nikoli ne delam, pač
na nošim mnoge ideje v glavi celo leto.
Pri vseh romanih sem polagal glavno
važnost na to, da so podobni resnične-
mu življenju in da zmaga v njih resnica.

Svatje napadli sankarje

Kakor vsako zimsko nedeljo, je tudi
predvečernjim odšlo mnogo Zagrebčanov
na sankanje v bližino in daljno okolico.
Skupina Zagrebčanov in Zagrebčank je od-
šla v Sestine, da bi preživela veseli dan v
prirodi. Nihče ni slutil, da bo konec zabave
tragičen.

Okoli 3. popoldne je bila družba pred
cerkvijo v Sestinih. Ker je tu pripraven
teren, so se sankali in niso pazili na niko-
gar. Ko se je družba sankala na ovinku, je
naletela na svate, ki so prihajali iz Mikuli-
ča v Sestine. Sankarje so se zaleteli v svate
tudi podirli tri ženske. Nastal je krik in vik
Zagrebčani niso vedeli, ali bi se opravičili
ali bi pobegnili, ker so vedeli, da se bodo
seljaki ovestili.

Zenin, ki so mu sankarji pokvarili ve-
selje, se je razjezil. Pozabil je celo na ne-
vesto, potegnil iz žepa nož ter je napadel
sankarje. Ti so takoj zavohali nevarnost
in so pobegnili. Na sankalšču je ostala sa-
mo soprega zagrebskega arhitekta Gomba-
ča s svojim otrokom. Zenin je v pobesne-
losti napadel Gombočev in njenega otro-

ka. Z nožem je težko ranil mater in otro-
ka, jima vzel sanke ter odšel naprej, kakor
da se ni nič zgodilo.

Na pomoč je prišel prvi šestinski žup-
nik, ki je obvezal Gombočevi in njemu hčer-
ki rane na glavi. Gospa Gombočeva in nje-
na šletna hčerka imata težke rane in po-
škodbe po vsem telesu, ker ju je ženin le
obrazil, preden je odšel.

O napadu so bili takoj obveščeni oro-
žniki, ki so pa prišli prekasno. Med tem so
se svatje že oddaljili, proti večeru so se
pa vrnili na kraj, kjer so napadli sankarje.
Toda so jih orožniki aretirali. Ranjeno gos-
po in njeno hčerko so odpeljali z avtomobi-
lom v zagrebsko bolnico. Zdravniki so
ugotovili, da so rane nevarne, toda ne smr-
ne. Zenin, ki je napadel sankarje z nožem,
je znani nasilež, ki je imel radi podobnih
deliktov že večkrat opravlja z oblastmi.
Pred leti je napadel družbo Zagrebčanov,
ki je prišla v šestinsko okolico na izlet ter
počivala na travniku, kjer je nasilež ravno
kosil. Napadel je izletnike s koso in enega
težko ranil v nogo. Zato je bil obsojen na
eno leto ječe. Zdi se, da fant ni popolno-
ma normalen.

INVENTURNA PRODAJA

angleških in čeških stolov
za oblike oseh orsi, suknje, površnike, plače itd.

pri turdki NOVAK Ljubljana

od 7. do 20. januarja
na Kongresnem trgu 15

Obiščite! Ne zamudite: Do 40% prihranite!

Ostani! Ne zamudite! Do 40% prihranite!

KLIŠEJE

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTO-
TIPIJE, IZDELUJE PO PRED-
LOŽENIH RISBAH, PEROPISIH
IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK
ALI ZA FINEJŠO IZVEDBO V
ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO
PO NAROČILU IN V NAJKRAJ-
ŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA
TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z O. Z. SV. PETRA NAR. 22

Makulturni papir

kg a Din 4-

prodaja uorava „Slov. Naroda“

Jamski les

Impin na progi Slovenjgradec—
Celje—Maribor. Obvezno ponudbo
na Dragoš Koroščec, Šmartno ob
Paki. 113

Pisarniški lokal

odnosno prazna soba se šte. Ce-
njenje ponudbe na upravo „Slov.
Naroda“ pod „Pisarniški lokal“. 111

Korespondentinja

vestno, hitro in spretno — samo-
stojno moč za nemški in hrvatsko-
slovenski jezik sprejem. — Po-
sude na poštni pretinac 179.
Sofia. 112

Dvoje ročnih sani

po 150 Din in ročen štirikolesen
vozniček za 300 Din (priljubljen za
trgovca) proda F. Cvek, Kamnik. 114

Nov šivalni stroj

znamke »Singer«, pripraven za
čevljarja ali krojača.

stojnico

(štani) za sejne, pripravna za
vsega obratnika ter

novi peč na špirt

priljubeno za majhen lokal ali sobo,
prodan. Sprejem na vajenca za
trgovino lesa, usnja in čevljarstva
potrebščina. Prednost imajo sinovi
Selmančarjev z dobrim šol. spi-
čevalom. J. Štrac, trgovina,
Jesenke. 98

Posestvo

okoli 6 orazov, hiša, gospodarsko
poslopje, ali, travniki, gozd,
velik sadonik, poceni proda
Rajl, Jurkšter. Znamko za od-
govor. 110

Družabnika

z majhnim kapitalom iščem v in-
dustrijskem mestu Slovenije, kjer
bi bilo primerno za ureditev kine-
matografa. Ponudbe na naslov:
Avg. Fidler, Sarajevo, hotel Cen-
tral. 97

Gospodinja

Podpisane ubija . . . RATOL
poljake miši ubija . . . ARVICIN
štarke ubija . . . OAMADIN
stenice ubija . . . STENOL
bolhe ubija . . . PULEKSIN
Dobiva se po v.sod. — Blokem
Zagreb, Matkova ulica št. 28. Te-
lefon 59—69. 95

Sobarico

veščo tudi kuhe, solidno, zanes-
ljivo in zdravo devolijo, išče od-
lična dvočlanska družina. Mesto
stalno. Ponudbe s prepisi spriče-
val in zahvalni na naslov: Matka
B. Vukčević, suprega gradnega
sarvetnika, Sombor (Bačka), Braće
Mihajlović 17. 108

Hišo

na prometnem kraju, pripravno za
vsko obrt, — kakor tudi
decimaino tehcnico
prodan v Vevčah št. 37. 105

MORSKE RIBE

Operna klet, Gledališka ulica št. 2

Dnevno velika izbira, danes sardoni, kašmari, barboni, orade
svoje itd. Cenjenim gostom so na razpolago tudi surove ribe
Tudi se izbrana dalmatinska vina, posebno orole in belo
visko, ružica special, samoh, 10 let star. 115

Stanovanje

dveh sob, kuhinje in pritlikin

išče mirna, snažna uradniška družina. Vselitev febru-
arja. Posude na upravo lista pod
„ČISTUST“

Spominajte se Tabora!

Oglejte si najnovejša dvočlana,
motorje, šivalne stroje, otroške vo-
zičke novih modelov, male avto-
mobile, pnevmatiko, najceneje. —
Ceniti franko. Prodaja na obroke.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovsk c. 4.

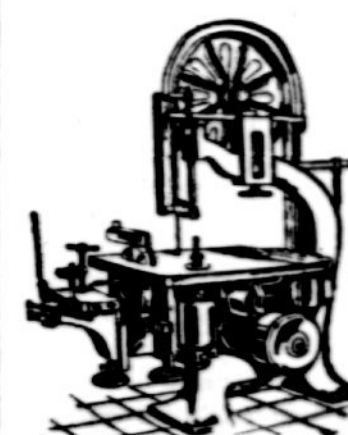
Specijalna tovarna strojev za obdelavo lesa KLEIN & STIEFEL v Fuldi

Zastopnik

Peter Angelo, Ljubljana

Gledališka ulica, 4/I.

Specijaliteta: mizarški in ko-
larški stroji posamezni in v
vsaki kombinaciji z vdelani-
mi elektromotorji (pogon brez
jermena) kakor tudi vsi stroji za
jermenski pogon.

Dolgotrajen kredit brez menične podlage

Zahtevajte ponudbo ali brezplačno obisk zastopnika